

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 80/2024-28

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej SODOMA VULGAN, spol. s r.o., Kominárska 2, 4, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV (pôvodne Okresného súdu Bratislava III) v konaní vedenom pod sp. zn. B3-16C/129/2017 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B3-16C/129/2017 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava IV **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. B3-16C/129/2017 konal bez zbytočných prietáhov
3. Sťažovateľke **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie v sume **600 eur**, ktoré **j e** jej Mestský súd Bratislava IV **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu
4. Mestský súd Bratislava IV **j e p o v i n n ý** sťažovateľke nahradiť trovy konania v sume **530,86 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Podstatou argumentácie sťažovateľky je tvrdenie o tom, že v napadnutom konaní zo strany mestského súdu dochádza k zbytočným priet'ahom.

8. Konanie prebieha od roku 2017, t. j. od podania žaloby uplynulo viac ako 6 rokov, pričom ide o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva medzi dvomi procesnými stranami, nejde teda o vec s náročným právnym posúdením. Sťažovateľka je toho názoru, že dĺžka konania hrubo presahuje všetky ústavnoprávne limity prípustnej dĺžky konania a je porušením aj judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). Už len samotná skutočnosť, že konanie trvá viac ako 6 rokov, presahuje ústavnoprávne limity, keďže je viac než pravdepodobné, že mestský súd nerozhodne ani na ďalšom pojednávaní.

9. Prejednávaná vec nie je po právnej stránke zložitá, keďže v nej nevystupuje viacero strán (rozsudok ESLP vo veci 11. proti Spojenému kráľovstvu z 8. 7. 1987) a nie je v nej prítomný medzinárodný prvok (rozsudok ESLP vo veci Neumeister proti Rakúsku z 27. 6. 1968).

10. Je pravdou, že v konaní bolo potrebné vyhotoviť znalecký posudok, avšak to neodôvodňuje až takúto dĺžku konania. Vec jednoznačne patrí do štandardnej agendy súdov. V tomto ohľade je viac než 6-ročné súdne konanie ústavne neprípustné.

11. Dĺžka konania v predmetnej veci spôsobuje sťažovateľke značné ťažkosti, pretože sa viac ako 6 rokov nachádza v stave právnej neistoty týkajúcej sa svojho majetku. Takýto postup súdu sa okrem iného nezlučuje s princípmi právneho štátu, a to konkrétne princípom právnej istoty.

III.

Vyjadrenie mestského súdu

12. Na výzvu ústavného súdu na vyjadrenie k ústavnej sťažnosti reagoval podpredseda mestského súdu, ktorý v podaní sp. zn. 1SprV/152/2024 z 22. marca 2024 uviedol, že konanie sa začalo 14. septembra 2017 podaním žaloby na súde. Súd potom priebežne vykonával procesné úkony v súvislosti s poplatkovou povinnosťou, ako aj podľa § 167 ods. 2 a nasl. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Dňa 7. augusta 2020 súd nariadil pojednávanie na 8. september 2020, ktoré sa riadne uskutočnilo a bolo odročené z dôvodu, že právni zástupcovia oboch sporových strán, teda aj sťažovateľky, zhodne uviedli, že majú záujem vec vyriešiť dohodou a požiadali o poskytnutie primeranej lehoty. Tvrdenie sťažovateľky, že prvé pojednávanie sa uskutočnilo 14. júna 2022, teda nezodpovedá obsahu spisu. Pojednávanie 9. februára 2021 bolo zrušené z dôvodu opatrení v súvislosti s epidemiologickou situáciou, avšak zároveň sťažovateľka žiadala o odročenie pojednávania z dôvodu, že si objednala vyhotovenie znaleckého posudku. Súd sporové strany vyzýval, či nedošlo k vyriešeniu sporu, pričom na výzvu súdu nereagovali, a preto nariadil pojednávanie na 14. jún 2022. Sťažovateľka znalecký posudok nepredložila, mala iba ústnu informáciu od znalca, obe sporové strany však vyjadrili záujem na zmiernom vyriešení sporu, a preto bolo pojednávanie odročené. Súd vo veci koná plynule a bez zbytočných priet'ahov.

13. Na záver podpredseda mestského súdu vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti uviedol, že ústavnú sťažnosť považuje za nedôvodnú.

14. K ústavnej sťažnosti sa vyjadrila aj zákonná sudkyňa, ktorá uviedla, že predmetná vec o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva jej bola pridelená 14. septembra 2017 a od podania žaloby súd riadne koná v lehotách primeraných s ohľadom na dlhodobu preťaženie oddelenie (neprimerané množstvo pridelených spisov, neustále prerozdeľovanie spisov z iných oddelení) a aj nevyhovujúce personálne podmienky na riadny výkon súdnictva (opakovaná zmena asistentky a súdnej tajomníčky, opakovaná zmena prideleného vyššieho súdneho úradníka) a aj postoj sťažovateľky, resp. jej právneho zástupcu.

15. Po pridelení veci konal v rámci prípravy pojednávania na základe poverenia sudcu vyšší súdny úradník podľa § 3, § 4, § 5 a § 6 zákona č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch v znení neskorších predpisov, ktorý realizoval úkony súdu podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (výzva na úhradu súdneho poplatku, ktorý nebol zaplatený pri podaní žaloby), podľa § 127 a nasl., § 156 a nasl., § 161 a nasl. CSP v súvislosti so skúmaním podmienok konania a úkony prípravy pojednávania podľa § 167 CSP, a asistentka senátu v rozsahu svojich právomocí a podľa pokynov sudcu, vyššieho súdneho úradníka a súdnej tajomníčky.

16. Zákonná sudkyňa namieta ako nepravdivé a v rozpore s realitou tvrdenie sťažovateľky o štvorročnej nečinnosti súdu a o tom, že prvé pojednávanie bolo nariadené až 14. júna 2022. Naopak, po písomných vyjadreniach strán sporu (vyjadrenie, replika a duplika) bolo nariadených na prejednanie veci 7 pojednávaní, a to: 8. septembra 2020, 9. februára 2021, 14. júna 2022, 27. októbra 2022, 30. marca 2023, 18. januára 2024 a 4. apríla 2024.

17. Prvé pojednávanie (8. septembra 2020) bolo odročené na účely mimosúdnych rokovaní na žiadosť strán sporu o poskytnutie lehoty a ďalšie (9. februára 2022) z dôvodu protipandemických opatrení a zároveň aj na žiadosť advokáta sťažovateľky, ktorá deklarovala, že si dá vypracovať súkromný znalecký posudok (podanie zo 4. februára 2020 z čl. 138).

18. Nasledovala nečinnosť strán, najmä strany sťažovateľky, keď advokát sťažovateľky v rozpore s uvedeným podaním zo 4. februára 2021 nepredložil znalecký posudok (čl. 138), nereagoval v stanovenej lehote a ani neskôr na výzvu súdu z 20. októbra 2021 (čl. 143) a súd neinformoval o tom, či došlo k dohode strán, k vypracovaniu posudku alebo nie, a zostal pasívny.

19. Súd preto určil nový termín pojednávania na 14. jún 2022, na ktoré sa dostavili strany sporu a opäť deklarovali záujem o mimosúdne vyriešenie veci na základe súkromného znaleckého posudku a komunikácie so znalcom a opäť žiadali, aby súd neotvoril pojednávanie vo veci samej a odročil pojednávanie.

20. Za daného stavu súd až po predložení súkromného znaleckého posudku 11. októbra 2022 advokátom sťažovateľky a jeho doručení súdom protistrane obratom určil nový termín pojednávania na 27. október 2022.

21. Po otvorení pojednávania na základe prednesov strán podľa § 181 ods. 1 CSP a postupu súdu podľa § 181 ods. 2 CSP vyplynuli zásadné sporné otázky medzi stranami sporu, najmä možnosť reálnej deľby nehnuteľnosti, výška primeranej náhrady, ktoré súd skúma a posúdi na základe výsledkov dokazovania vykonávaného v súlade s procesnou taktikou a aktivitou strán sporu (písomné vyjadrenia a návrhy strán z 21. marca 2023 a 27. marca 2023).

22. Ďalšie konanie a jeho bezprietahovosť v období približne od mája 2023 do augusta 2023 ovplyvnili aj zmeny súvisiace s novým usporiadaním všeobecných súdov, tzv. nová súdna mapa na základe zákona č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 150/2022 Z. z.“) a zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 151/2022 Z. z.“) s účinnosťou od 1. júna 2023 a s tým súvisiace organizačné zmeny (sťahovanie, zmena súdnych úradníkov a pod.).

23. Zákonná sudkyňa je preto toho názoru, že po predložení spisu sudcovi bolo v primeranej lehote nariadené pojednávanie a súd vo veci postupuje koncentrovane, v záujme prejednávania veci a aj pôvodne deklarovaného záujmu strán o zmierlivé vyriešenie sporu, s ohľadom na postoje a aktivitu strán sporu, predložené návrhy na vykonanie dokazovania a aj už uvedenú objektívnu situáciu (režimové opatrenia v rokoch 2020 a 2021 v súvislosti s prevenciou šírenia COVID-19 v zmysle vyhlášok Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o vykonávaní pojednávaní, hlavných pojednávaní a verejných zasadnutí v čase mimoriadnej situácie a núdzového stavu, organizačné zmeny súvisiace s novým usporiadaním všeobecných súdov – tzv. nová súdna mapa, sťahovanie, prerozdeľovanie spisov, zmeny administratívnych a súdnych úradníkov).

24. Súd po presťahovaní na nové pracovisko (máj – jún 2023) ďalej riadne koná, pričom ďalší termín pojednávania bol stanovený pokynom sudcu z 28. augusta 2023 na 18. január 2024, pričom bol odročený na základe žiadosti advokáta žalovaného a po posúdení súdom podľa § 183 a § 184 CSP na 4. apríl 2024.

25. Efektívnejšiemu a bezprietahovému postupu súdu v danej veci (a aj mnohých ďalších) bráni najmä viacero objektívnych dôvodov, ktoré sú vedeniu súdu dobre známe, najmä dlhodobé preťažené oddelenie, opakované prerozdeľovanie spisov z iných súdnych oddelení po iných sudcoch, opakovaná absencia, resp. zastupovanie a zmena asistentky v senáte bez akýchkoľvek skúseností s prácou v justícii a potrebných pracovných zručností (4-krát za dva roky – v rokoch 2020 až 2022), zastupovanie a zmena vyššieho súdneho úradníka v senáte prideleného v dvoch zaťažovaných oddeleniach a v určitom období až v troch súdnych oddeleniach (3-krát za tri roky – v rokoch 2020 až 2023), ďalšie nevyhovujúce podmienky ovplyvňujúce prácu sudcu (na jeden deň z dvoch pridelená nevhodná pojednávacia miestnosť bez potrebnej svetelnosti a hygienických štandardov, v ktorej nie je možné pojednávať viac hodín, neklimatizovaná prehriata kancelária, časté výpadky počítača, registra, programu APD, elektriny, nahlásenie bomby a pod. pravidelne narúšajúce systematickú prácu sudcu); epidemiologická situácia od marca 2020 približne do druhej polovice roka 2021, ktorá spôsobila nutnosť opakovaného rušenia mnohých už nariadených pojednávania a tiež bránila riadnemu konaniu a nariaďovaniu pojednávania v pridelených veciach a s ňou súvisiace režimové opatrenia na prevenciu šírenia ochorenia COVID-19, organizačné zmeny súvisiace s novým usporiadaním všeobecných súdov tzv. nová súdna mapa na základe zákona č. 150/2022 Z. z. a zákona č. 151/2022 Z. z. s účinnosťou od 1. júna 2023.

26. Zákonná sudkyňa zastáva názor, že vybavuje pridelené veci v neprimeranom množstve, nie je možné zabezpečiť, aby nedochádzalo v určitých prípadoch k prietahom. Opakovane upozorňuje na to, že zo strany orgánov správy súdu a ministerstva spravodlivosti nie sú vytvorené potrebné personálne a materiálne podmienky a hoci je jej snahou konať v pridelených veciach tak, aby nedochádzalo k zbytočným prietahom, dlhodobu sa na tento stav a limity sudcu neprihliada.

27. Napriek opísanému stavu je snahou zákonnej sudkyne konať v pridelených veciach tak, aby nedochádzalo k zbytočným prieťahom.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

28. Dňa 1. júna 2023 nadobudol účinnosť § 18n ods. 2 písm. d) zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého „od 1. júna 2023 prechádza výkon súdnictva v ostatných veciach z Okresného súdu Bratislava I, Okresného súdu Bratislava II, Okresného súdu Bratislava III a Okresného súdu Bratislava V na Mestský súd Bratislava IV.“. Podľa ods. 5 tohto ustanovenia „v súvislosti s prechodom výkonu súdnictva podľa odseku 2 prechádzajú od 1. júna 2023 práva a povinnosti z osobitných vzťahov sudcov k štátu z Okresného súdu Bratislava I, Okresného súdu Bratislava II, Okresného súdu Bratislava III a Okresného súdu Bratislava V na Mestský súd Bratislava IV, ak ide o sudcov, ktorých prevažujúci obsah rozhodovacej činnosti tvorí agenda podľa odseku 2 písm. d)“. V napadnutom konaní tak po 1. júni 2023 je oprávnený a povinný konať mestský súd ako právny nástupca okresného súdu.

29. Ústavný súd v súlade s § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania vo veci ústavnej sťažnosti, keďže na základe podania okresného súdu, berúc do úvahy skutočnosti vyplývajúce zo spisu okresného súdu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie, dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

30. Podstatou argumentácie sťažovateľky je námietka porušenia označených práv podľa ústavy a dohovoru postupom mestského súdu v napadnutom súdnom konaní.

31. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru ESLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08, I. ÚS 326/2010).

32. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie už citovaných práv vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04).

33. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prieťahov je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného konania v čl. 17 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb. Tento základný princíp konania je premietnutý do ďalších ustanovení Civilného sporového poriadku.

34. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania (resp. strany v spore) a postup samotného súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02).

35. Pri posudzovaní prvého kritéria – zložitosti veci ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva predstavuje štandardnú rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov.

36. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom, bolo správanie sťažovateľky v postavení žalobkyne. Ústavný súd z vyžiadaného spisu zistil také správanie sťažovateľky, ktoré prispelo k vzniku zbytočných prietáhov v napadnutom konaní. Podaním zo 4. februára 2020 právny zástupca sťažovateľky uviedol, že dá vypracovať súkromný znalecký posudok. Dňa 20. októbra 2021 okresný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľky, aby oznámil súdu, či došlo k mimosúdnej dohode a či bol vyhotovený súkromný znalecký posudok. Právny zástupca sťažovateľky nereagoval. Až 11. októbra 2022 bol právnym zástupcom sťažovateľky okresnému súdu doručený súkromný znalecký posudok. Uvedená pasivita právneho zástupcu sťažovateľky prispela k predĺženiu súdneho konania a ústavný súd na ňu reagoval pri posúdení primeranosti finančného zadosťučinenia (bod 49 tohto odôvodnenia).

37. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotí, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom, je postup mestského súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojej konštantnej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

38. Aj keď ústavný súd vnútorne do istej miery chápe rozhorčenosť nad pracovnými podmienkami konajúcich všeobecných súdov, vyjadrenie mestského súdu, v ktorom poukázal na personálne zmeny a nedostatočné obsadenie súdu, ani nedostatočné podmienky na prácu sudcov vo vzťahu k tomuto konaniu o ústavnej sťažnosti vo vzťahu k zbytočným prietahom nemohol akceptovať, pretože v súlade s ustálenou judikatúrou (napr. I. ÚS 3/2020) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôže byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v konečnom dôsledku nezbavuje štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v konaní.

39. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na to, že konanie o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva trvalo viac ako 6 rokov a 7 mesiacov. Ústavný súd z vyžiadaného spisu zistil, že okresný súd bol nečinný v období od 17. augusta 2018, keď okresný súd zaslal dupliku žalovanému právnenému zástupcovi sťažovateľky, do 8. septembra 2020, keď sa na okresnom súde dostavili obidve procesné strany, ktoré požiadali o odročenie pojednávania a o poskytnutie primeranej lehoty na mimosúdne rokovanie. Uvedené obdobie bolo poznačené nečinnosťou

okresného súdu, čo malo za následok zbytočné prietahy v konaní v trvaní 2 rokov. K celkovej dĺžke konania prispeli aj protipandemické opatrenia, čo nemožno pričítať konajúcemu súdu

40. Ústavný súd konštatuje, že uvedená nečinnosť okresného súdu predstavuje nečinnosť v takom rozsahu, ktorý je nezlučiteľný s imperatívom v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

41. Ústavný súd dospel k záveru, že okresný súd v napadnutom konaní nezvolil taký procesný postup, ktorý by smeroval k rýchlemu rozhodnutiu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, a tým aj k rýchlemu odstráneniu právnej neistoty účastníkov súdneho konania. Nečinnosťou okresného súdu (ktorého nástupcom je od 1. júna 2023 mestský súd) tak bolo v napadnutom konaní porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavný súd rozhodol v súlade s čl. 127 ods. 2 prvou vetou ústavy a § 133 ods. 1 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto nálezu.

42. V súlade s čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal.

43. Vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd v napadnutom súdnom konaní zistil porušenie označeného základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal mestskému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov (bod 2 výroku tohto nálezu), a tak odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka nachádza, keďže napadnuté súdne konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti ešte právoplatne skončené.

V.

Primerané finančné zadost'učinenie

44. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

45. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie, ak o to požiadal.

46. Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. IV. ÚS 210/04, I. ÚS 164/2018).

47. Prihliadajúc na petit ústavnej sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka si uplatnila primerané finančné zadost'učinenie vo výške 6 000 eur, ktoré odôvodnila dlhotrvajúcim stavom právnej neistoty.

48. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadost'učinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

49. Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, ústavný súd v neprospech mestského súdu hodnotil jeho nečinnosť, resp. nesústredenú činnosť. Ústavný súd takto aj po zohľadnení celkovej

dĺžky konania dospel k záveru, že v danom prípade je spravodlivé a konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci primerané priznanie finančného zadosťučinenia sťažovateľke v sume 600 eur (bod 3 výroku tohto nálezu). Pri rozhodovaní o výške finančného zadosťučinenia ústavný súd zohľadnil skutočnosť, že aj samotná sťažovateľka v dôsledku pasivity svojho právneho zástupcu prispela k predĺženiu súdneho konania (bod 36 odôvodnenia nálezu).

50. Vzhľadom na priznanie finančného zadosťučinenia v už uvedenej sume oproti sťažovateľkou navrhovanej sume 6 000 eur vo zvyšnej časti ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

VI. Trov konania

51. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 530,86 eur (bod 4 výroku tohto nálezu).

52. Návrh na priznanie trov právneho zastúpenia ústavný súd posudzoval podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Sťažovateľke priznal trovy právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie ústavnej sťažnosti) podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky upravené podľa § 13 ods. 2 vyhlášky. Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2023 v sume 208,67 eur (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2023 v sume 12,52 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky), čo spolu predstavuje sumu 530,86 eur vrátane dane z pridanej hodnoty, keďže advokát je jej platcom (bod 4 výroku tohto nálezu).

53. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je mestský súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. mája 2024

Libor Duľa
predseda senátu